

*Obavijest***Međunarodna konferencija "Security Awareness and Popular Beliefs of Security Threats"**

Budimpešta, 1-2. veljače 2008.

U organizaciji *Manfred Wörner Foundation*, u Budimpešti je 1. i 2. veljače 2008. održana međunarodna konferencija, čiji su sudionici raspravljali o sigurnosnoj problematici i novim fenomenima asimetričnih prijetnji, prezentirali komparativne analize sigurnosne javne svijesti u državama članicama NATO-a, ali i zemljama koje to nisu (Austrija i Hrvatska), ukazujući na subjektivne i objektivne aspekte koji bi mogli utjecati na povećanje te razine. Analizirajući javnu percepciju sigurnosti, sudionici su se složili kako aktualnu, relativno nisku razinu sigurnosne svijesti građana, karakterizira nedovoljna informiranost o sigurnosnoj i vanjskoj politici, budući da je politička elita tradicionalno vezana na unutarnje političke procese i događanja. Zbog toga su sigurnosne teme i analize u medijima slabo ili površno zastupljene. Rastuća sigurnosna svijest i spremnost unutar političke elite, kao i same javnosti, smatra se iznimno važnim korakom u promoviranju transatlantskog saveza kao realne sigurnosne zajednice. Time bi se pospješila bolja alokacija sredstava, koja joj stoje na raspolaganju, kao i jačanje lokalnih interesa u podizanju globalne svijesti, a što je temelj mirovnim misijama NATO-a i šire. Danas je NATO aktivniji nego ikada ranije, s obzirom na sigurnosne izazove s kojima se globalizirano društvo suočava. Glavne su brige, naime, u područjima i regijama izvan našeg kontinenta, budući da je globalizacija zauvijek eliminirala klasičnu predodžbu o postizanju sigurnosti geografskom distancom.

Za sve sudionike terorizam predstavlja temeljni sigurnosni izazov u današnjem svijetu, dok su slabe i neuspješne države (*failed states*), kao i proliferacija oružja za masovno uništavanje, prijetnje koje ne respektiraju granice, a što dovoljno govori o različitom spektru relevantnih čimbenika koji imaju isti utjecaj. Isto tako, tu je sve veća kompleksnost i drugih izazova današnjice, poput ilegalnih migracija, trgovine drogom, međunarodnog organiziranog kriminala, ekoloških katastrofa, onečišćenja voda i globalnih klimatskih promjena. Islamski terorizam također je istaknut kao potencijalna rastuća opasnost, iako su iznijeta različita stajališta u pogledu njegovih uzroka i pojavnih oblika. U svakom slučaju, pledira se na razdvajanje ideološkog (radikalnog vjerskog) od onog islama koji svoje ishodište temelji na nasilnim metodama (vjerski fanatizam koji isključuje postojanje drugih). Sigurnosna situacija u regiji, s kraćim osvrtima na primjerima Kosova i Bosne i Hercegovine, istaknuta je kao nestabilna, za čiju sigurnost i nepreljevanje sukoba međunarodna zajednica ima posebnu odgovornost. Suradnji, solidarnosti i aktiv-

noj participaciji država, u savladavanju kriznih stanja i svih ostalih prijetnji, pridaje se osobiti značaj.

Cilj konferencije nije bio samo u pridonosenju boljem sagledavanju sveukupne sigurnosne problematike, kako bi se nositeljima odlučivanja olakšalo pripremanje i upravljanje krizama, nego i u proširivanju informacija o nužnosti izbalansirane razine sigurnosne svijesti unutar javnosti, organiziranjem lokalnih javnih tribina u zemlji i različitih skupova te događanja i u ostalim dijelovima zemlje, kako bi se produbilo zanimanje za sigurnosno-obrambena pitanja.

Konferencija predstavlja respektabilni skup uglednih znanstvenika i politologa te *think tank*-ova, mađarskih ministara, dužnosnika iz NATO-stožera u Bruxellesu, bivših i sadašnjih visokih diplomatskih dužnosnika, domaćih političara i predstavnika parlamentarnih stranaka zastupljenih u EP te analitičara i istraživača s uglednih instituta koji se bave sigurnosnom problematikom. Uz predstavnika Austrije bio sam jedini iz zemlje koja nije članica NATO-a. Kao panelist, prezentirao sam stanje sigurnosne svijesti i javne potpore hrvatskih građana u pogledu budućeg članstva u NATO-u, odnosno djelovanje javne diplomacije usmjerene na jačanja potpore građana, kao i sve one aktivnosti koje provodi Atlantsko vijeće Hrvatske.

dr. sc. Gordan Grlić Radman